

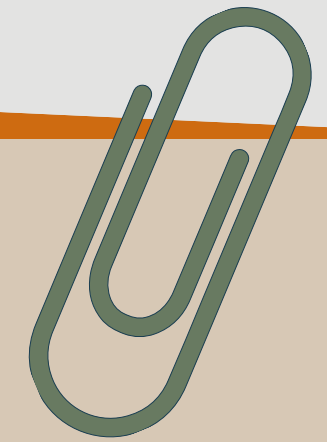

Gândire critică și etică academică

Seminar 11

Desfășurare seminar

1

Plagiatul

2

Tipuri de plagiat

3

Aplicații

4

Dezbateri

CE ESTE PLAGIATUL?

„**Plagiatul** - expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.”

Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, art. 4, alin.
(1), lit. d)

„**Autoplagiatul** reprezintă publicarea, republicarea sau reproducerea sub altă formă, în mod repetat, fără motiv întemeiat, a aceleiași contribuții proprii, în scopul de a crea o falsă impresie de prolificitate intelectuală [...] Autoplagiatul reprezintă o faptă mai gravă dacă scopul în care s-a realizat este obținerea de beneficii. Refolosirea unor rezultate științifice proprii publicate anterior poate fi făcută prin indicarea sursei acestora și fără a abuza de această practică.”

(Universitatea din București 2020, 8)

PLAGIATUL

SENSURI ȘI IMPLICAȚII

Plagiatul este:

- o formă de **fraudă** sau **minciună**: argument de natură deontologistă - nu trebuie să-i păcălești pe ceilalți - și de natură consecinționistă - se creează un climat general de confuzie și neîncredere.
- o formă de **furt**: munca altcuiva este exploatată și înstrăinată.
- o formă de **corupție**: editor - autor, profesor - student
- o **ofensă** adusă cunoașterii
- un rezultat al **neînțelegerii libertății și autonomiei academice**.

- **Plagiatul** a devenit o **practică condamnată** odată cu apariția **instituției autoratului** și cu **dezvoltarea lumii universităților și a cercetărilor**.

- Ceea ce este lezat în cazul săvârșirii plagiatului este **demnitatea celui alt** și **respectul pentru propria persoană**.

- Practica plagiatului **scade încrederea socială** în capacitățile lumii academice de a urmări adevărul.

- Plagiatul poate fi făcut cu intenție sau fără intenție (din ignoranță).

Autoratul presupune respect față de sine și încredere în capacitățile tale de a crea și a descoperi, pe cont propriu, lucruri relevante și pentru ceilalți.

TIPURI DE PLAGIAT

- Preluarea **integrală**
 - Preluarea prin **traducere**
 - Preluarea **mascată**: reformularea anumitor pasaje și preluarea ca atare a altora
 - Preluarea **amestecată** (*shake & paste collections*): preluare mascată + amestecarea surselor
 - Preluarea prin **peticire** (*pachwriting*): inserarea în textul propriu a unor pasaje preluate
 - Preluarea **structurală**: copierea structurii argumentative (scop, obiective, surse, note, metodologie)
 - Preluarea prin **sacrificarea pionului** (*pawn sacrifice*): se indică sursa, dar nu și ceea ce a fost preluat.
 - Preluarea prin **tăiere și furișare** (*cut & slide*): se indică sursa numai pentru o parte preluată.
-

Text original	Plagiat prin preluare integrală
<p>„Apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.” (Vianu 1931, 31)</p>	<p>Eu cred că cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.</p>

Text original	Plagiat prin traducere
<p>„<u>Plato did not precisely propose that art was mimesis, but that mimetic art was pernicious, though in a way difficult to grasp without at the same time grasping the complex metaphysical structures that composes the core of Platonic theory.</u>“</p> <p><u>(Danto 1981, 11)</u></p>	<p>Platon nu a susținut în mod exact faptul că arta este mimesis, ci că arta mimetică este periculoasă, deși acest lucru l-a făcut într-o manieră greu de înțeles fără să înțelegem în același timp structurile metafizice complexe care compun nucleul teoriei platoniciene.</p>

Text original	Plagiat prin mascare
<p>„Apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.“ (Vianu 1931, 31)</p>	<p>Eu cred că cultura artistică este constituită mai ales din puterea de a avea la îndemână mai multe stări sufletești unitare și potențiale, precum și din alte lucruri, dar pe care le utilizăm pe calea valorilor simbolice.</p>

Texte originale	Plagiat prin amestecare
<p>„Apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.“ (Vianu 1931, 31)</p>	<p>Eu cred că cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc, iar prin valoare simbolică</p>
<p>„<u>Valoarea</u> [...] <u>exprimă</u> <u>capabilitatea</u> <u>fiecarui</u> om de a <u>extrage</u> <u>diferite</u> <u>satisfacții</u> din <u>interacțiunea</u> cu un <u>obiect</u>, un <u>eveniment</u>, sau o <u>alta</u> <u>persoană</u>.“ (Wikipedia n.d.)</p>	<p>înțeleg <u>capabilitatea</u> <u>fiecarui</u> om de a <u>extrage</u> <u>diferite</u> <u>satisfacții</u> din <u>interacțiunea</u> cu un <u>obiect</u>, un <u>eveniment</u>, sau o <u>alta</u> <u>persoană</u>.</p>

Texte originale

„Apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.“ (Vianu 1931, 31)

„Valoarea [...] exprimă capabilitatea fiecarui om de a extrage diferite satisfacții din interacțiunea cu un obiect, un eveniment, sau o alta persoană.“ (Wikipedia n.d.)

Plagiat prin peticire

Eu cred că cultura artistică este constituită mai ales din puterea de a avea la îndemână mai multe stări sufletești unitare și potențiale, precum și din alte lucruri, dar pe care le utilizăm pe calea valorilor simbolice, iar prin valoare simbolică înțeleg capacitatea fiecăruia de a extrage variate satisfacții din relația pe care o are cu lucruri sau evenimente artistice.

Texte originale	Plagiat structural
<p>„Apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.“ (Vianu 1931, 31)</p>	<p>A avea cultură artistică presupune mai ales a deține anumite trăiri ale conștiinței, care pot fi exprimate prin valori cu caracter simbolic.</p>

Texte originale

„Apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.“ (Vianu 1931, 31)

Plagiat prin sacrificarea pionului

Aș mai vrea să spun că, apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc, iar acest lucru consider că este foarte important (Vianu 1931, 31).

Texte originale	Plagiat prin tăiere și furișare
<p>„Apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale, pe care le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.“ (Vianu 1931, 31)</p>	<p>„Apoi, cultura artistică este construită în mare măsură din facultatea de a avea la îndemână o sumă de stări de spirit unitare, intensive și virtuale“ (Vianu 1931, 31), iar pe acestea din urmă le folosim prin intermediul valorilor simbolice care le traduc.</p>

EXCEPȚII

Nu sunt considerate încălcări ale dreptului de autor, din perspectiva Codului de Etică, următoarele situații în care o operă nu este citată:

- **citarea fără trimitere** către sursă și fără folosirea ghilimelelor a unor contribuții a căror paternitate este cunoscută, intrată **în sfera culturii generale sau a cunoașterii comune**, și a căror utilizare nu poate genera confuzie și nu poate pune în discuție arogarea frauduloasă a unor merite;
- dacă **citatul**, deși neatribuit corespunzător, este **însoțit de formulări** ca: „se afirmă adesea că...”, „s-a mai afirmat uneori și că...”, „unii autori au susținut că...”.

Totuși, folosirea în mod abuziv a citatelor neatribuite este o practică inacceptabilă și sancționabilă, fiind necesară analizarea fiecărei situații individuale, în funcție de context.

APLICAȚII

CUM AȚI GESTIONA URMĂTOAREA SITUAȚIE?

Supraviețuiești, în viitor, alături de câțiva oameni, unei apocalipse nucleare. Spre norocul vostru, a supraviețuit și biblioteca universității din oraș. Mai mult, voi știți să citiți, chiar dacă nu ați mai scris de mult pentru că în viitor oamenii dictează roboților, nu mai scriu. Nici nu mai muncesc, nu mai merg la școală, nu mai cercetează – toate aceste lucruri le făcea o Inteligență Artificială Generală. Dar acum lucrurile s-au schimbat, sunteți doar voi și o bibliotecă. Intrați în bibliotecă și găsiți tot felul de cărți. Aveți nevoie de cunoaștere veritabilă, care să vă ajute să trăiți în continuare pe o planetă răvășită. Atât cunoștințele serioase teoretice, cât și cele practice sunt necesare pentru că nimic din tehnologia automatizată nu mai funcționează.

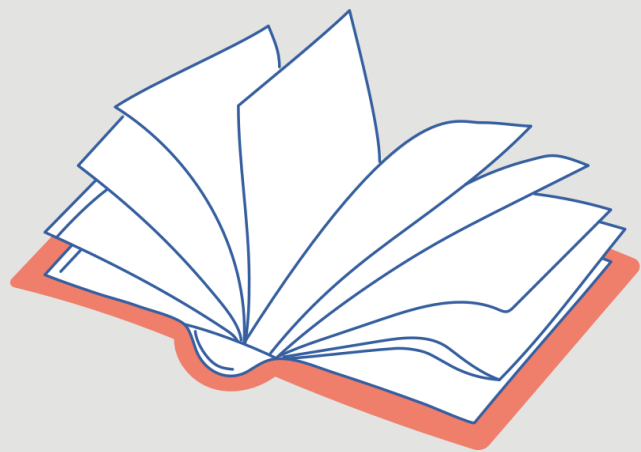
În bibliotecă sunt multe cărți, dar niciun manual sau lucrare de informare, de genul unui dicționar sau enciclopedii. Din păcate, problemele nu se opresc aici. Cărțile așa-zis științifice nu au referințe bibliografice, note de subsol, trimiteri la ați autori, citate etc. Niciodată nu veți ști cum să verificați sau comparați ideile susținute în ele.

Poți găsi o soluție plauzibilă pentru a ieși din impas?

Într-o altă variantă, nu supraviețuiești apocalipsei nucleare. Nici tu, nici ceilalți. Trec câteva zile și o specie extraterestră, mult mai avansată cognitiv, ajunge pe planeta noastră pustie, căzând accidental chiar în fața bibliotecii. Nava lor este distrusă.

E posibil să capete o înțelegere corectă despre lumea dispărută din cărțile găsite?

Pot găsi extratereștrii o soluție plauzibilă pentru a ieși din impas?

APLICAȚII

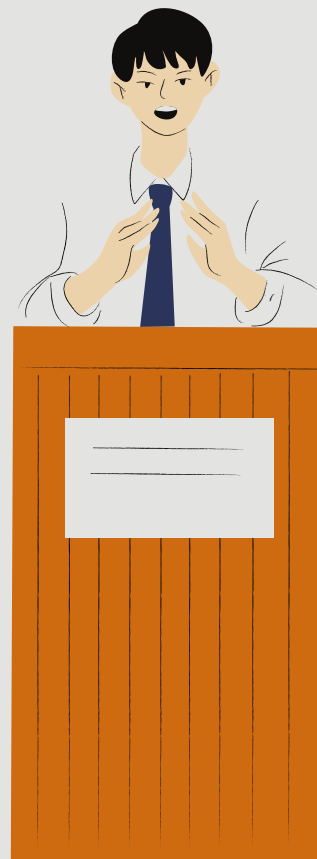
RĂSPUNDEȚI URMĂTOARELOR ÎNTREBĂRI:

- a) Care e diferența dintre intenție și motivație în cazul plagiatului?
- b) De ce plagiază studenții? Dar profesorii? Chiar dacă motivațiile sunt diferite, intenția este aceeași?
- c) Este acordarea de timp pentru a prezenta și exersa normele de scriere academică o garanție că plagiatul nu se va mai întâmpla? Ce alte garanții ar fi eficiente?
- d) Care e rolul lipsei de încredere în propriile forțe intelectuale atunci când ești tentat/ă să plagiezi?
- e) Ai fost tentat/ă să plagiezi din lipsa timpului necesar scrierii unei lucrări? Cine e vinovat pentru această lipsă de timp?

APLICAȚII

EVALUAȚI URMĂTOARELE SITUAȚII:

- a) Ce este mai puțin condamnabil moral: să depui eforturi pentru a plagia elevat, structural sau să cumperi online o lucrare originală, care respectă normele de redactare?
- b) Studiile arată că tendința de a trișa în mediul academic a crescut în timp (în rândul studenților), de la 23% la 76% în 40 de ani. Care credeți că sunt factorii care au condus la această situație?
- c) Dacă cineva copiază dintr-un draft al unui articol un pasaj pe care autorul/autorii îl șterg atunci când revizuiesc manuscrisul, putem spune că persoana în cauză a plagiat?
- d) Pentru studenți sau absolvenți ai universităților invocarea motivului „nu cunoșteam regulile de scriere academică” este unul acceptabil?
- e) Ce contează mai mult: procentul de text plagiat dintr-o lucrare, dacă există sau nu intenție sau dacă plagiatorul a avut beneficii în urma actului? Argumentați.

DEZBATERE

PLAGIATUL AR TREBUI SANȚIONAT

Definirea termenilor

Pro - Contra - Pro - Contra -Pro-Contra

Reluarea argumentelor

Concluzii

Întrebări din sală